

xanduli manduli
eman jatekoak guri!

Gau beltza

Urriak 31

18:00

Tailerrak Lamuza parkean:

Beldurrezko makillajea eta kondairak,
zirien jolasak eta kalabaza hustuketa*

*norberak bere kalabaza eramanda

19:30

Beldurrrak uxatzeko kalejira parketik ...ondoren plazan txokolatada

Antolatzaileak:

Laudio ikastola, Lamuzako eta Lateorroko guraso elkarteak,
Berbalagun, Basalarrina, Itxarkundia, Kirikino eta Sorginlarren

Laguntzailea: Laudio Udala

GAU BELTZA

BELDURRAK PIZTU, ILUNTASUNA BIZI!

Urriak 31 betidanik izan da gau berezia. Europa osoan gau hau modu berezian bizitzeko hainbat istorio eta usadio daude eta Euskal Herrian ere hala ospatu izan da “Gau beltza”.

Jendartean gero eta hedatuago dago Halloween jaia. Ospakizun hau Estatu Batuetako dela uste badugu ere, Eskoziara joan behar dugu hitzaren jatorriaren bila. Ingelesezko “All Hallows Even” hitzetatik dator. Azken esaldi honek santu guztien gauari egiten dio erreferentzia. Tradizioaren jatorria begiratzeko aldiz, Irlandara jo beharko genuke, gau horretan zeltek udari agur esaten zioten eta neguari ongi etorria eman.

Eredu angloajoniarreko “Halloween” ohitura gureganatu dugu eta gaur egun haur, gazte zein familiak mozorratuta goxokiak eskatzen ikustea ohitura bihurtu da.

Baina zergatik ez dugu bertakoa berreskuratzen?

Jaiet egunerokotasunarekin apurtu eta ohiturak berreskuratzeko zein egunerokotasunera molatzeko aukera ematen digute. Ehunka lekukotzek adierazten duten bezala, Euskal Herrian eta Aiaraldean ere, domu santu bezpera aspaldi ospatu izan da.

Ospakizuna hiru aldagai nagusiren bueltan egituratzen zen;

- Alde batetik, kalabaza eta arbien erabilpena, hustu eta kandelekin apainduta, kale eta baserribideetan jartzea.
- Bestetik etxeko trapu zaharrekin mozorratzea, nork bere burua estali eta, anonimotasuna eskratuta, herritarren artean beldurra hedatzea.
- Eta azkenik, kantu-eskean ibiltzea etxez-etxe, jakiak eta goxokiak eskatuz.

Gau beltzarekin erritu ezberdinak ezagutu izan dira. Neguari ongi etorria emateko baliatzen da. Neguak, urtearen heriotzak, uzta bilketak, hildako senideen oroimenak... barrura begirako ariketan jartzan gaitu. Bestalde, iluntasunak eta heriotzaren gaiak elkarri beldurtuz jolasean aritzeko parada ematen digu.

Gurean ere badira pasarteak, kalabazak edo arbiak hustu, aurpegi itxura eman, kandela txiki bat sartu eta bide bazterretan argiztatuta jartzan zirenekoak; bizilagunak beldurtu eta hildakoen arimei bidea erakusteko jarriak. Erritual ugari mantendu dituen herria da gurea. Baino beste asko urteetan zehar galtzen joan dira, egiten zirenaren ezagutza ere ia galtzeraino. Horietako batzuk berreskuratu eta berriak sortzeko ahaleginean, GAU BELTZA jai herrikoi bihurtzeko asmoz egitarau oparoa osatu dugu elkarlanean eta euskara ardatz. Antzinako testigantza eta bizi penak kontuan hartuta, guretik nahi dugu Gau Beltza ospatu.

Basalarrina, Itxarkundia dantza taldea, Kirikino aisialdi taldea, Lamuza eskolako guraso elkartea, Latiorro ikastetxeko guraso elkartea, Sorginlarren eta Laudio Ikastolak ondorengo egitarau oparoan parte hartzen zaituztegu.

xanduli manduli
eman jatekoak guri!

Gau beltza

Urriak 31

18:00

Tailerrak Lamuza parkean:

Beldurrezko makillajea eta kondairak,
zirien jolasak eta kalabaza hustuketa*

*norberak bere kalabaza eramanda

19:30

Beldurrrak uxatzeko kalejira parketik ...ondoren plazan txokolatada

Antolatzaileak:

Laudio ikastola, Lamuzako eta Lateorroko guraso elkarteak,
Berbalagun, Basalarrina, Itxarkundia, Kirikino eta Sorginlarren

Laguntzailea: Laudio Udala

GAU BELTZA

ENCIENDE LOS MIEDOS, VIVE LA OSCURIDAD

La noche del 31 de octubre siempre ha sido especial. En toda Europa existen relatos y costumbres para vivir esta noche de forma especial, que en Euskal Herria se han centrado en la celebración de la “Gau beltza” (noche negra).

La fiesta de Halloween cada vez está más extendida a nivel social. Si bien pensamos que esta fiesta proviene de los Estados Unidos, el origen de la palabra lo encontramos en Escocia. Proviene de las palabras en inglés “All Hallows Even”. Esta frase hace referencia a la noche de todos los santos. Sin embargo, para encontrar el origen de la tradición debemos trasladarnos a Irlanda, esa noche los pueblos celtas despedían el verano y daban la bienvenida al invierno.

Hemos asimilado el modelo anglosajón de “Halloween” y hoy en día ya es costumbre ver a jóvenes y familias disfrazadas pidiendo caramelos.

¿Pero por qué no recuperar las costumbres locales?

Las fiestas nos brindan la oportunidad de romper con lo cotidiano y recuperar costumbres o adaptarlas. Como atestiguan cientos de testimonios, la celebración de la víspera de todos los santos en Euskal Herria y también en Aiaraldea viene de antiguo.

La celebración se centraba en tres aspectos principales:

- Por una parte, la utilización de calabazas y nabos vaciados y adornados con velas para colocarlos en las calles y accesos a los caseríos.*
- Por otra parte disfrazarse con trapos viejos, cubriendo cada cual la cabeza para desde el anonimato asustar a las personas del entorno.*
- Finalmente, recorrer las casas cantando coplas pidiendo a cambio alimentos y golosinas.*

Conocemos diferentes ritos relacionados con la Gau Beltza. Se utiliza para dar la bienvenida al invierno, la muerte del año, la recogida de la cosecha, el recuerdo de las personas que han fallecido... propician un ejercicio de mirarnos hacia dentro. Por otra parte, la oscuridad y el tema de la muerte nos dan la oportunidad de jugar a asustarnos mutuamente.

En nuestro entorno perviven relatos sobre cuando se vaciaban calabazas para darles aspecto de cara con una vela dentro y se dejaban en los caminos, colocadas así para atemorizar al vecindario y mostrar el camino a las almas de las personas muertas. Somos un pueblo que ha mantenido numerosos rituales, pero otros muchos han ido desapareciendo con los años, hasta casi perderse el conocimiento sobre lo que se hacía. Con el fin de recuperar algunos y crear otros nuevos hemos preparado un amplio programa que quiere hacer de la GAU BELTZA una fiesta popular vertebrada desde el euskera. Queremos celebrar la Gau beltza teniendo en cuenta los antiguos testimonios y vivencias.

Basalarrina, Itxarkundia dantza taldea, Kirikino aisialdi taldea, Lamuza eskolako guraso elkartea, Latiorro ikastetxeko guraso elkartea, Sorginlarren y Laudio Ikastola os animamos a participar en el amplio programa de actividades que hemos preparado.